

ærede Rigsdagsmand virkelig nærer Frygt for, at Huusmændene — skjøndt de ikke have den ringeste Rettighed til at fordrø en saadan Afsløsning — dog alligevel ved Hjælp af denne Lov skulle kunne sætte det igjennem, da, siger jeg, skulde den ærede Rigsdagsmand langt hellere, hvis han forøvrigt kan gaae ind paa det, netop søge at være med at tage Afgjørelsen i den rolige Tid i egen Haand, for saaledes at faae en retfærdig og billig Afgjørelse af Spørgsmaalet. Jeg skal forøvrigt med disse faa Ord anbefale Thinget at stemme for den foreliggende Paragraph.

Mourier: Jeg føler ogsaa det Rigtige i den Bemærkning, hvormed den ærede Rigsdagsmand sluttede, som sidst havde Ordet. Jeg begjærte Ordet under Forhandlingerne i Foredrag med Hensyn til nogle Ytringer, som helst maatte være imodgaaede strax; det er mig ubehageligt, nu at skulle komme tilbage derpaa, og naar jeg gør det, skæer det kun for den offentlige Meddelelses Skyld, da jeg ikke kan lade dem staae i Tiden uden uimodsagte. Den ærede Ordfører bemærkede under det Foredrag, han holdt, efterat jeg sidste Gang havde havt Ordet, at nogle Udtalelser af den Minoritet, der i Betænkningen har erklæret sig imod Lovforslaget være „ubegrundede“ eller som han modificerede det, „høist tarveligen begrundede“ — saaledes udtrykte han sig —, og han citerede under stærke Bisaldsraab fra flere Sider i Salen nogle enkelte af deres Forbindelse udryvne Ord, der skulle være brugte af de Godseiere, som i sin Tid indgav en Adresse i Anledning af Stavnbaandets Løsning, og andre af de i Slutningen af det forrige Aarhundrede gennemførte Reformers, hvorved han vilde paavise en vis Lighed mellem Minoritetens Udtalelser og de Protester, hvormed disse Godseiere fremkom. Hvorvidt Minoritetens Ytringer kunne ansees mere eller mindre begrundede, maa jeg lade staae ved sit Værd, men skal kun bemærke, at der for Sagens rette og sande Belysning Intet er vundet ved at paaberaabe sig enkelte saadanne af deres Sammenhæng udryvne Ord, og det vil maaskee efter de mundtlige Forhandlinger træde klarere frem, hvorvidt det er berettiget at stille Minoritetens Udtalelser ved Siden af hine Godseieres.

Naar den ærede Ordfører, som det kunde synes, i Modsætning til hvad jeg havde sagt, har fundet Anledning til at udhæve, at de Mænd, der i den ovenberørte Adresse udtalte sig imod Stavnbaandets Løsning og de andre i Forbindelse dermed staaende Reformers, ingenlunde vare „flette og egennyttige Godseiere“, men at der blandt dem vare mange „agtværdige og honette Mænd“, og at det kun var eenfaldige Anskuelse og forudfattede Meninger, der gjorde sig gjældende hos dem, da er jeg heri ganske enig med den ærede Ordfører. Det er meget langt fra mig at have paastaaet eller endog blot i fjerneste Maade antydet det Modsatte; jeg har kun henviist til den Opinion, der af let begribelige Grunde har dannet sig imod disse Mænd, og jeg har gjort Indsigelse mod en Parallel, hvorved de Herrer, der danne Fleertallet, ved Modsætningen kunde for dem og deres Anskuelse vinde en vis fordeeligere Stilling, som ikke kommer dem til. Forsaavidt Ordføreren har citeret et Sted i Landbocommissionens Betænkning over den nuværende Indenrigsministers Forslag til Fæsteforholdets Afsløsning, paa hvilket Sted der er Tale om en for den hidtilværende Gaardmandsclasser farlig Concurrance, da er det der Anførte vistnok aldeles rigtigt, og det vedkjender jeg mig; men den ærede Ordfører glemte at tilføie, at derved fornemmelig er taget Hensyn til, hvad der var noget Særegt ved det omhandlede Forslag, at nemlig Bøndergaardene ved indtrædende Fæstledighed skulde stilles til offentlig Auction. Den ærede Ordfører blev, som det syntes, noget vred over et Udtryk, jeg i Slutningen af mit Foredrag brugte; jeg husker ikke Ordene ganske nøie, men de gif i det Væsentlige ud paa, at jeg, efter af Folkethingets Tidenden at have oplæst en Tirade af min ærede Nabo tilhøre (Tscherning: Som ikke var rigtigt oplæst!), jo, Ord til andet (Tscherning: Nei, der var sprunget over!) — man eftersee Tidenden — sagde, at jeg ikke vidste, om min ærede Nabo tilvenstre (J. E. Larsen) vilde laane sin Pen til et Forsøg paa at indklæde disse Sætninger i en passende juridisk Form. Jeg troer ganske vist, at den ærede Ordfører maa have overhørt, at jeg talte om at indklæde Sætningerne i en passende Form; og